

Nr 147.

Av herr Wallerius m. fl., om lindring i skatten för arv eller gåva, som tillfaller sammanslutning för religiöst-sedligt ändamål.

Den svenska förordningen 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva stadgar i 19 §, att i fråga om arvsskattens beräkning skall finnas fyra olika tariffklasser.

Klass II innefattar andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halvbroder), syster (halvsyster) eller på grund av testamente akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, liksom ock sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse.

Den tolkning, som uttrycket "from stiftelse" erhållit i praxis, har medfört, att sammanslutningar och stiftelser för religiös verksamhet icke kommit i åtnjutande av den skattelindring, som tillhörigheten till klass II innebär. Till fromma stiftelser hava sålunda icke räknats Svenska missionsförbundet, Föreningen för israelsmissionen, Missionssällskapet bibeltrogna vänner, Evangeliska fosterlandsstiftelsen, Svenska missionssällskapet, Svenska kyrkans missionsstyrelse, Lunds missionssällskap, Lapska missionen, Sjömansmissionen, Israelsmissionen, Stiftelse med ändamål att lämna penningunderstöd åt läkaremissionärer i hednavärlden samt Svenska Jerusalemsföreningen.

Däremot hava följande institutioner kommit i åtnjutande av skattelindring i klass II: Otto och Signe Broms' hemskola å Vackstanäs, fond till understöd åt behövande änkor efter svenska läkare, stiftelse med ändamål att anordna och till mindre bemedlade kvinnor mot billig hyra uthyra bostäder, fond för ett vilohem för vård av hjälpbehövande konvalescenter och under riddarhusets förvaltning ställd pensions- och stipendiefond.

Denna tolkning av uttrycket "from stiftelse" har gjort, att den religiösa verksamheten i Sverige kommit att vad angår testamentariska donationer arbeta under mycket ogynnsammare villkor än motsvarande verksamhet i utlandet. Ur främmande lagstiftning på området kan antecknas följande:

1) Betr. Finland: Lag om skatt på arv och gåva den 30 dec. 1921.

§ 2.

"I denna lag stadgad skatt uppbäres icke för danaarv, ej heller för sådan egendom, som genom testamente eller såsom gåva tillfallit staten eller dess

inrättning, landskap, kommun, församling, religiöst samfund, barmhärtighets- eller undervisningsanstalt eller anslagits för folkbildningssyfte eller att användas för vetenskapligt, konstnärligt eller annat inhemskt allmännyttigt ändamål.”

2) Betr. Norge: Kongelig kungjødelse om arveavgift til statskassen for budgettåret 1 juli 1928 til 30 juni 1929.

”d. Av arv, som tilfaller legater, stiftelser, selskaper og foreninger, forsåvidt de alene har almennyttige formål, og styret har sitt sæte her i landet, erlægges ingen avgift, medmindre der helt eller delvis er forbeholdt medlemmer av en bestemt familie fortrinsrett til nydelse av rentene, i hvilket tilfelle der blir å erlegge avgift med 10 pct.”

3) Betr. Danmark: Lov om Afgift af Arv og Gave, den 10 April 1922.

”Af Arv, der tilfalder Staten, Kommuner, Kirker, Foreninger, Selskaber, Stiftelser, Legater og lignende, svares 15 pCt. i Afgift uden Hensyn til Arveloddens Størrelse. Dog skal Afgift af Arv, der tilfalder Familiestiftelser eller Familielegater af den i § 4 c omhandlede Art, beregnes i Overensstemmelse med de under A—D givne Regler efter Arvens Størrelse og Slægtskabet mellem Arveladeren og Stiftelse- eller Legatnyderen (jfr. § 6, 2. Stk.).”

4) Betr. Tyska riket: Erbschaftssteuergesetz, 29. August 1925. (I översättning så lydande):

§ 18.

Skattefria äro: — — — — —

18. Legat till inhemska kyrkor, inhemska stiftelser, sällskap, föreningar eller anstalter, som uteslutande tjäna kyrkliga ändamål, så vida de äro juridiska personer, så väl som gåvor till uteslutande kyrkliga ändamål inom tyska riket eller dess skyddsområden eller till förmån för tyska riksmedborgare i utlandet, försåvitt användningen tillförsäkras detta ändamål.

Till kyrkor räknas alla inhemska religionssällskap, som äro juridiska personer, till kyrkliga ändamål: dylika religionssällskaps ändamål. Med religionssällskapen äro inhemska föreningar likställda, vilka göra till sin uppgift att gemensamt utöva och främja viss livsåskådning och vilka äro juridiska personer; med kyrkliga ändamål äro dylika föreningars ändamål likställda;

19. Legat

a) till sådana inhemska stiftelser, sällskap, föreningar eller anstalter, som uteslutande tjäna välgörande eller allmännyttiga ändamål, försåvitt de äro juridiska personer,

b) vilka uteslutande tjäna välgörande eller allmännyttiga ändamål inom tyska riket eller dess skyddsområden eller tyska medborgare i utlandet, såvida

avkastningen tillförsäkras sagda ändamål och gåvan icke inskränker sig till enstaka familjer eller bestämda personer;

21. Legat, som åsyfta att hugfästa donators minne eller tjäna hans eller hans anhörigas sjäalars frälsning.

3) Skattebefrielse kan tillåtas till förmån för utländska kyrkor, stiftelser, sällskap, föreningar eller anstalter av i författningssamling 1 nr 18, 19 be- tecknad art, ävensom till förmån för dylika legat, som äro bestämda att tjäna de i författningssamling 1 nr 18, 19 angivna ändamål i utlandet, försåvitt den utländska staten beviljar ömsesidighet. Avgörandet, huruvida dessa förutsätt- ningar föreligga, träffar finansministern.

5) Beträffande skattelagstiftningen i Nederländerna och Belgien hava upp- gifter inhämtats, enligt vilka i nämnda land medgives nedsättning i arvs- och gåvoskatt till i allmänhet 10 % på legat till stiftelser och sammanslutningar för religiös verksamhet.

För att få en ändring i nämnda praxis, vars överensstämmelse med lagstif- tarens mening torde kunna dragas i tvivelsmål, torde en ändring av gällande arvsskatteförordning vara nödvändig.

Undertecknade äro av den mening, att det i motionen angivna syftet skulle kunna tillgodoses genom följande ändrade lydelse av vederbörande lagrum (§ 19 i K. F. den 19 nov. 1914):

”Om arvsskattens beräkande.

§ 19. Skatt beräknas — — — varje fulla 100 kronor.

Klass II. För andel, som på grund av arv eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halvbroder), syster (halvsyster) eller broders (halvbroders) eller systems (halvsystems) avkomling eller på grund av testamente akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pen- sionsanstalt, likasom ock sjuk- eller fattigvårdsinrättning, stiftelse eller sam- manslutning för religiöst-sedligt ändamål eller annan from stiftelse.

För andel, som uppgår till 240,000 kronor eller därutöver, utgör skatten 20 kronor för varje fulla 100 kronor.”

Skulle utskottet åter finna, att detta spørsmål kräver en mera ingående utredning, hemställa vi, att utskottet ville tillstyrka en dylik.

På grund av vad sålunda anförts, tillåta vi oss alternativt hemställa,

att kungl. förordningen av den 19 nov. 1914 om arvsskatt och skatt för gåva måtte ändras i av oss angiven riktning, eller att, därest en omedelbar lagändring ej nu skulle anses lämplig, riks-

dagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning i motionens syfte.

Stockholm den 21 januari 1929.

Harald Hallén.

Sv. Bengtsson
i Norup.

Adolf Wallerius.
A. J. Johansson
i Bro.
